

Engagements Zorg en Zekerheid 2023

Risicodashboard Maatschappelijk Verantwoord Beleggen

- In het ESG (Environment, Social en Governance) Risicodashboard monitoren we op kwartaalbasis of onze beleggingen in de beleggingsfondsen voldoen aan ons Maatschappelijk Verantwoord Beleggingsbeleid;
- In de tabel hiernaast wordt weergegeven welk deel van de beleggingen de ethische ondergrens uit het MVB Beleid overschrijden, voor welk deel van de beleggingen er ESG risico's gelopen worden. Per eind 2023 voldoet het grootste deel van de beleggingen, bijna 80% aan het MVB Beleid van Zorg en Zekerheid. Circa 16% van de beleggingen wordt nog niet gescreend, daarvan ontbreken nog de juiste ESG data.
- Het deel van de beleggingen waarmee we daadwerkelijk positieve impact maken is nog klein (0,45%), maar dit deel zal de komende jaren naar verwachting verder toenemen.
- Daar waar er schendingen zijn met het MVB Beleid worden er gesprekken (engagements) opgestart met onze externe vermogensbeheerders. Het doel van deze gesprekken is de vermogensbeheerder te bewegen zelf ook de ondernemingen aan te spreken op hun gedrag waardoor de bedrijfsvoering wordt aangepast. Daarnaast kan de beheerder ook besluiten de betreffende onderneming uit te sluiten als er geen verbeteringen optreden.
- Door alleen bedrijven uit te sluiten treedt er geen verbetering op. Zorg en Zekerheid gelooft in het voeren van de dialoog met de vermogensbeheerders.
- Zorg en Zekerheid monitort welke vooruitgang er geboekt wordt met de vermogensbeheerders over de onderwerpen waarover de engagementgesprekken gevoerd worden. Een overzicht van de onderwerpen wordt hieronder weergegeven. In 2022 is hiermee voor het eerst gestart en de komende jaren wordt hier verder invulling aan gegeven.
- Op de volgende pagina's geven we een overzicht van de engagementgesprekken die tot nu toe gevoerd zijn door Zorg en Zekerheid met de twee externe vermogensbeheerders.

Categorie *	Weging Q3 2023
Ethisch	
Bedrijven die de ethische principes van het beleid overtreden	1,59%
ESG Risico's	
Bedrijven die niet voorbereid zijn op de transitie naar een duurzame samenleving	2,11%
Voldoet	
Bedrijven die in lijn opereren met het MVB Beleid	79,79%
Impact	
Bedrijven die positieve impact in de maatschappij maken	0,45%
* de beleggingen in het Nederlandse hypotheek (DMF 2) en een deel van het Aegon AM Government Related Fund zijn niet meegenomen in dit overzicht	

Overzicht engagements Zorg en Zekerheid 2022 en 2023

Beheerder	Onderneming/land/thema	Beleggingsfonds	Wanneer	Schending		Voortgang engagement augustus 2023	Weging/waardering engagements Q1 2023	Weging/waardering engagements Q3 2023
				SDG	Vragen			
GSAM/NN	1 Total	European Sustainable Credit Fund	jul-22	SDG 15	Onderneming toont schending met MVB Beleid, waarom wordt hierin beledigd en wat is de mening van de beheerder hierover?	<p>Reactie GSAM: Hoewel geen van de grotere olie- en gasbedrijven voldoen aan het Parijs-Akkoord, geloven we toch dat Total beter presteert dan sectorgenoten met betrekking tot inspanningen in de energietransitie.</p> <p>Het bedrijf maakt geloofwaardige stappen naar minder afhankelijkheid van fossiele brandstoffen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sterke focus op hernieuwbare energie (zonne- en windenergie) - SDG 15 - Leven op Land gemarkeerd - GSAM heeft Climate Action 100+ ondertekend, daaronder valt ook TotalEnergies. <p>De laatste interactie die GSAM had met TotalEnergies was in mei 2023.</p> <p>Say on climate staat elk jaar op de agenda en wordt door Total gebruikt als een test om de standpunten op elkaar af te stemmen.</p> <p>Volgens het bedrijf is hun strategie afgestemd op het International Energy Agency en Scope 1,2,3-scenario's op een pad van 1,9 graden.</p> <p>GSAM moedigde meer duidelijkheid en mijlpalen aan voor de plannen voor 2030-2050 en de koppeling met Capex (investerings) en R&D.</p>	ZZ wil op de hoogte blijven over short term carbon targets	ZZ wil op de hoogte blijven over short term carbon targets. Op basis van ESG Dashboard is er geen schending ethische ondergrens, wel worden ESG Risico's (SDG 15) gelopen
	2 Celanese	European Sustainable Credit Fund	jul-22	SDG 3	Onderneming toont schending met MVB Beleid, waarom wordt hierin beledigd en wat is de mening van de beheerder hierover?	<p>Reactie GSAM: Celanese is een toonaangevend wereldwijd chemisch en 'specialty materials' onderneming</p> <p>De aard van de activiteiten is energie- en fossiele brandstof intensief.</p> <p>Celanese heeft een sterke focus op zorg voor het milieu en duurzaamheid staat centraal in het bedrijf</p> <ul style="list-style-type: none"> - Focus op het behoud van het milieu (afval, water, energie, lucht, klimaat) - Het bevorderen van veilige en duurzame klimaatoplossingen - Projecten gericht op CO2-reductie en hergebruik van CO2 als grondstof voor methanol <p>SDG 3 Gezondheid en welzijn gemarkeerd</p> <p>De laatste interactie die we hadden met Celanese was in mei 2023.</p> <p>Het bedrijf produceert acetaatkabels, een gespecialiseerd materiaal dat voornamelijk wordt gebruikt voor de productie van sigarettenfilters, en acetaatvlokken, die voornamelijk worden gebruikt voor de productie van filterkabels en Clarifoil solvent cast film. Gezien het feit dat de acetaatkabel en de acetaatvlokken naast sigaretten nog andere eindgebruikerstoepassingen hebben (zoals textiel, vezels en filtratie), wordt geschat dat de tabaksondersteunende producten 5% van de totale omzet in boekjaar 2020 vertegenwoordigen. We blijven de situatie nauwlettend volgen.</p> <p>Met betrekking tot hun klimaataanpak hebben ze doelen gesteld voor scope 1&2 broeikasgasemissiereductie, netto energiereductie, reductie in waterverbruik en afvalverwerking. We zien echter dat ze in dit opzicht achterlopen op hun Europese collega's, iets wat we zullen blijven benadrukken in onze interacties met het bedrijf.</p>	ZZ wil op de hoogte blijven over engagement	ZZ wil op de hoogte blijven over engagement

Overzicht engagements Zorg en Zekerheid 2022 en 2023

Beheerder	Onderneming/land/thema	Beleggingsfonds	Wanneer	Schending		Voortgang engagement augustus 2023	Weging/waardering engagements Q1 2023	Weging/waardering engagements Q3 2023
				SDG	Vragen			
3	Holcim	European Sustainable Credit Fund	jul-22	SDG 7	Onderneming toont schending met MVB Beleid, waarom wordt hierin belegd en wat is de mening van de beheerder hierover?	<p>Reactie GSAM: De cementsector is van nature koolstofintensief, maar er is nog geen groen alternatief beschikbaar</p> <p>Holcim is een van de leiders in de cementsector met betrekking tot koolstof-reductie en -ambities</p> <p>SDG 7 Betaalbare en schone energie gemarkeerd</p> <p>GSAM heeft Climate Action 100+ ondertekend, daaronder valt ook Holcim.</p> <p>De laatste interactie die GSAM had met Holcim was in februari 2023.</p> <p>Wij zien Holcim momenteel als toegewijd om zich aan te passen aan het Akkoord van Parijs op basis van IIGCC-richtlijnen (IIGCC= Institutional Investors Group on Climate Change). Zonder CCUS (Carbon Capture Usage and Storage) kan de cementproductie niet volledig koolstofvrij worden gemaakt. Het bedrijf investeert in CCUS, maar richt zich in eerste instantie op het transformeren bij de productie naar koolstofarme materialen, voordat CCUS op grote schaal wordt geïmplementeerd.</p> <p>Holcim werd door GSAM aangemoedigd om in hun volgende verslag een onderbouwing te geven van hoe ze de ESG-doelstellingen en het ESG-raamwerk hebben overwogen en om te vertellen wat ze momenteel doen op het gebied van gerelateerde investeringen. Meer duidelijkheid wordt verwacht in het volgende klimaatverslag.</p>	ZZ wil op de hoogte blijven over engagement	ZZ wil op de hoogte blijven over engagement. Op basis van ESG Dashboard is er in Q1 2023 bij Holcim geen sprake meer van schendingen met MVB Beleid ZZ
4	Jiangxi Copper	EM enhanced sustainable index fund	dec-22	SDG 3	Onderneming toont schending met MVB Beleid, waarom wordt hierin belegd en wat is de mening van de beheerder hierover?	Op dit moment vindt er door NN IP nog geen engagement plaats met Jiangxi Copper.	ZZ zal vraag over investering in Jiangxi Copper opnieuw stellen aan NNIP	ZZ zal vraag over investering in Jiangxi Copper opnieuw stellen aan NNIP
5	Saudi Industrial Investment Group	EM enhanced sustainable index fund	dec-22	SDG 15	Onderneming toont schending met MVB Beleid, waarom wordt hierin belegd en wat is de mening van de beheerder hierover?	Collaborative engagement through Sustainalytics with the goal to improve risk management and transparency. Next engagement meeting planned for Q1/Q2 2023.	ZZ wil graag op de hoogte gehouden worden inzake collectieve engagement Saudi Industrial Investment	ZZ wil graag op de hoogte gehouden worden inzake collectieve engagement Saudi Industrial
6	Kuala Lumpur Kep	EM enhanced sustainable index fund	dec-22	SDG 1	Onderneming toont schending met MVB Beleid, waarom wordt hierin belegd en wat is de mening van de beheerder hierover?	Collaborative engagement through Sustainalytics related to past controversies. In addition please note company is currently excluded from the portfolio on failing the climate screen.	Reactie NN IP naar tevredenheid	Reactie NN IP naar tevredenheid, belegging niet meer in beleggingsfonds aanwezig per 30-6-
7	Walmart de Mexico	EM enhanced sustainable index fund	dec-22	SDG 1	Onderneming toont schending met MVB Beleid, waarom wordt hierin belegd en wat is de mening van de beheerder hierover?	Op dit moment vindt er door NN IP nog geen engagement plaats met Walmart de Mexico.	ZZ zal vraag over investering in Walmart de Mexico opnieuw stellen aan NNIP	ZZ zal vraag over investering in Walmart de Mexico opnieuw stellen aan NNIP
8	National Commercial Bank	EM enhanced sustainable index fund	dec-22	SDG 3	Onderneming toont schending met MVB Beleid, waarom wordt hierin belegd en wat is de mening van de beheerder hierover?	Met de National Commercial Bank (tegenwoordig onder naam Saudi National Bank) heeft NN IP nog geen engagement.	ZZ zal vraag over investering in National Commercial Bank opnieuw stellen aan NNIP	Niet meer in beleggingsfonds aanwezig
9	Geldmarktfonds (3M Euribor)	Geldmarktfonds (3M Euribor)	dec-22	SDG 7, 13	Zijn er geldmarktoplossingen gericht op low carbon?	Reactie NN IP: nee die zijn er op dit moment niet.	ZZ blijft vragen naar low carbon oplossin	Er wordt gewerkt aan low-carbon alternatief, we blijven vragen naar low-

Overzicht engagements Zorg en Zekerheid 2022 en 2023

Beheerder	Onderneming/land/thema	Beleggingsfonds	Wanneer	Schending		Voortgang engagement augustus 2023	Weging/waardering engagements Q1 2023	Weging/waardering engagements Q3 2023
				SDG	Vragen			
	10 Qatar	Geldmarktfonds (3M Euribor)	dec-22	SDG 1	Hoe wordt er tegen de belegging in Qatar aangekeken?	Reactie NN IP: In de geldmarktfondsen van NN IP is er exposure naar Qatar. Echter er zullen geen herbeleggingen meer plaatsvinden en de laatste exposure in het 3-maands fonds zal in januari 2023 aflopen. Qatar zal formeel nog niet worden uitgesloten, maar de ontwikkelingen worden nauwlettend gevolgd en de beleggingen in dit land worden vanuit risico-rendement en ESG perspectief momenteel niet als aantrekkelijk gezien.	Reactie NN IP naar tevredenheid	Reactie NN IP naar tevredenheid, er wordt niet meer in Qatar belegd per 30-06-2023
	11 GSAM EMD fonds	GSAM EMD fonds	mei-23	schendingen met ethische ondergrens MVB Beleid	Het fonds blijft zowel kwa performance als duurzaamheid achter. Kunnen jullie daar achtergrondinformatie bij verschaffen? EMD Fonds voldoet niet aan MVB Beleid ZZ vanwege hoge afwijkingen op "Ethisch". Deze afwijkingen zijn dus ernstiger en bovendien in hoge mate: 24,7%. Er zijn dus schendingen met ons MVB Beleid. Wij begrijpen dat dit bij beleggen in fondsen lastig is, maar we vinden dat er bij dit fonds heel veel schendingen zijn. SFDR artikel 8, reports. Hoe wordt er binnen het fonds gerapporteerd over promoten ecologische en sociale doelstellingen? Wij hebben een Klimaatplan met reductiedoelstellingen. Hoe krijg je meer grip op reductie van de CO2 doelstellingen. Hoe kijken jullie daar binnen het fonds tegenaan? Hoe kijken jullie tegen landen als Qatar aan? Wat zijn voor jullie criteria om landen op een uitsluitingenlijst te zetten?	Het EMD-team heeft een presentatie in de beleggingscommissie gegeven waarin het ESG Beleid is toegelicht. Het EMD team heeft de JP Morgan MB index voor het fonds waarin ZZ belegt. Kijkend naar deze index: - Er is een lijst met landen en bedrijven waarin niet wordt belegd. Dit zijn harde uitsluitingen van landen op basis van VN wapen embargo en black list FATF (terrorisme financiering en corruptie) - Een lijst met landen en bedrijven waar schendingen of problemen zijn geconstateerd of waar data aangeven dat actief gezocht moet worden naar verbetering. Met deze landen wordt een engagementproces opgestart. Er wordt jaarlijks gerapporteerd op alle engagements en of de (overall) KPI's gehaald zijn of niet. - Laatste stap in ESG-traps raket: wat doe je in de besluitvorming in je portefeuille: EMD-fonds is een actief fonds dat de benchmark wil verslaan. Wekelijks wordt iedere bond in de portefeuille gescoord op 4 onderdelen (1. Fundamenteel, 2. Technical, 3. Valuation, 4. ESG). Deze onderdelen zijn hebben allemaal een gewicht, ESG telt voor 20% mee. Op basis hiervan wordt een actieve positie versus de index ingenomen. - Daarnaast artikel 8 classificatie. Hier horen binding elementen bij die ook opgenomen zijn in prospectus. Daar gaan we uit van het uitsluitingenbeleid en dit kan zowel op gebied van bedrijven en landen als op het gebied van engagement zijn.	ZZ is niet tevreden met het hoge aantal beleggingen dat de ethische ondergrens van het beleggingsbeleid doorbreekt. GSAM heeft aangegeven dat ze bezig zijn met het opzetten van een nieuw EMD fonds, dat beter aansluit bij het MVB Beleid van Zorg en Zekerheid. ZZ gaat zich daarnaast verder oriënteren op alternatieve fondsen	ZZ is niet tevreden met het hoge aantal beleggingen dat de ethische ondergrens van het beleggingsbeleid doorbreekt. GSAM heeft aangegeven dat ze bezig zijn met het opzetten van een nieuw EMD fonds, dat beter aansluit bij het MVB Beleid van Zorg en Zekerheid. ZZ gaat zich daarnaast verder oriënteren op alternatieve fondsen
Aegon AM	1 Aegon EMD fund	Aegon EMD fund	aug-22	schendingen met ethische ondergrens MVB Beleid	Er zijn diverse schendingen met MVB Beleid, hoe kijkt de beheerder hier tegenaan?	Aegon voert engagements met een aantal van de door ZZ genoemde ondernemingen	ZZ zal vraag over investeringen herhalen en wil meer informatie van Aegon mbt engagements	Percentage schendingen met ethische ondergrens uit MVB Beleid te hoog, er wordt door Aegon aangegeven dat de samenwerking met ASR kan leiden tot aanpassingen in het beleid. Deze aanpassingen worden eind 2023

Overzicht engagements Zorg en Zekerheid 2022 en 2023

Beheerder	Onderneming/land/thema	Beleggingsfonds	Wanneer	Schending		Voortgang engagement augustus 2023	Weging/waardering engagements Q1 2023	Weging/waardering engagements Q3 2023
				SDG	Vragen			
	2 Aegon High Yield fund	Aegon High Yield fund	okt-23	schendingen met ethische ondergrens MVB Beleid	Er zijn diverse schendingen met MVB Beleid, hoe kijkt de beheerder hier tegenaan?	Aegon voert engagements met een aantal van de door ZZ genoemde ondernemingen.	ZZ zal vraag over investeringen herhalen en wil meer informatie van Aegon mbt engagements	Percentage schendingen met ethische ondergrens uit MVB Beleid te hoog, er wordt door Aegon aangegeven dat de samenwerking met ASR kan leiden tot aanpassingen in het beleid. Deze aanpassingen worden eind 2023 verwacht. Aegon geeft in haar presentatie bij ZZ per 31-10-2023 aan dat na implementatie van de nieuwe criteria
	3 Rolls Royce	Aegon Global High Yield	okt-23	SDG 16	Rolls-Royce is "geflagged" voor betrokkenheid bij kernwapens. Rolls-Royce is betrokken bij de ontwikkeling en het onderhoud van de Britse vloot van nucleair bewapende onderzeeërs van de Vanguard-klasse van de Royal Navy. Het bedrijf is verantwoordelijk voor de ontwikkeling van nucleair aangedreven motoren. Samen met Babcock Marine en BAE Systems heeft de maritieme divisie van Rolls-Royce in 2007 het project Future Submarines (FSM) opgestart. Het doel van dit project is de ontwikkeling van "Successor", een nieuwe klasse van nucleair bewapende onderzeeërs voor de Britse Royal Navy, ter vervanging van de huidige Vanguard-klasse onderzeeërs. Deze betrokkenheid is een schending van het Zorg en Zekerheid-beleid inzake controversiële wapens.	Rolls-Royce staat inderdaad niet op uitsluitingslijst van Aegon. Dit komt omdat het bedrijf (net) niet voldoet aan de uitsluitingscriteria, namelijk dat het essentiële- of maatwerkproducten of diensten levert voor het 'dodelijke gebruik van het wapen': 'The company provides components/services for the core weapon system, which are either considered not tailor-made or not essential for the lethal use of the weapon.'	Wat doen we hiermee?	Totale omvang van de belegging < EUR 50.000. Aegon geeft in haar presentatie bij ZZ per 31-10-2023 aan dat na implementatie van de nieuwe criteria de schendingen verholpen zullen zijn. We blijven dit monitoren.
	4 Aegon EMD fund	Aegon EMD fund	okt-23	26% schendingen met ethische ondergrens MVB Beleid		Aegon voert engagements met een aantal van de door ZZ genoemde ondernemingen	ZZ zal vraag over investeringen herhalen en wil meer informatie van Aegon mbt engagements	Percentage schendingen met ethische ondergrens uit MVB Beleid te hoog, er wordt door Aegon aangegeven dat de samenwerking met ASR kan leiden tot aanpassingen in het beleid. Deze aanpassingen worden eind 2023

Overzicht engagements Zorg en Zekerheid 2022 en 2023

Beheerder	Onderneming/land/thema	Beleggingsfonds	Wanneer	Schending		Voortgang engagement augustus 2023	Weging/waardering engagements Q1 2023	Weging/waardering engagements Q3 2023
				SDG	Vragen			
	5 Gokken	alle Aegon fondsen	okt-23			Geen onderdeel van duurzaamheidsbeleid Aegon	Per medio 2022 was 0,56% van het Aegon EMD fund en 2,62% van het Aegon High Yield fund belegd in de gokindustrie. Deze percentages liggen onder de omzetgrens van maximaal 5%. Vooral nog accepteren we de overschrijding en we blijven de wegingen in de portefeuilles monitoren.	Zorg en Zekerheid wil niet beleggen in de goksector. Er wordt door Aegon aangegeven dat de samenwerking met ASR kan leiden tot aanpassingen in het beleid. Deze aanpassingen worden eind 2023 verwacht. Aegon geeft in haar presentatie bij ZZ per 31-10-2023 aan dat na implementatie van de nieuwe criteria de schendingen
	6 Dierenwelzijn	alle Aegon fondsen	okt-23			Geen onderdeel van duurzaamheidsbeleid Aegon, voor wat betreft dierenwelzijn hanteren we basisprincipes (de vijf vrijheden) en hebben we ons, samen met Actiam en asr, ingezet tegen het gebruik van bont door luxe merken.	ZZ nagaan in hoeveel er belegd wordt in deze sector bij de diverse beleggingsfondsen. Info uit dashboard Actiam halen.	Zorg en Zekerheid wil niet beleggen in de goksector. Er wordt door Aegon aangegeven dat de samenwerking met ASR kan leiden tot aanpassingen in het beleid. Deze aanpassingen worden eind 2023 verwacht. Er is besloten (uitkomst SAA per 30-9-2023) om dit fonds te verkopen. Het % schendingen was te hoog. Aegon geeft in haar presentatie bij ZZ per 31-10-2023 aan dat na implementatie van de nieuwe criteria de schendingen verholpen